

ת"פ 53729/03/17 - מדינת ישראל נגד אורן סעידוב

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 53729-03-17 מדינת ישראל נ' סעידוב(עציר)

בפני בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד ניר בינשטוק

נגד
אורן סעידוב ע"י עו"ד הרצל סמילה

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות גניבה, תקיפה הגורמת חבלה של ממש בחבורה, פציעה כשהעבריון מזויין, החזקת סכין ואי נקיטת צעדי זהירות בחיה. וכך נקבע בהכרעת הדין:

ביום 3.3.17 הגיע הנאשם במכוניתו למכון שטיפת רכב, הנמצא בסמוך לשכונת גילה בירושלים (להלן: **המכון**) ואמר כי הוא מבקש לקנות כיסוי הגה, שמחירו 100 ש"ח. עובד במכון הרכיב את הכיסוי על הגה מכונית הנאשם והנאשם גנב את הכיסוי ועזב את המקום מבלי לשלם.

בעל המכון, באסם ג'ודה (להלן: **באסם**) נסע לחפש את הנאשם, הבחין במכוניתו חונה ליד חנות מרכול ברחוב הרוזמרין בשכונת גילה, פנה אליו ואמר לו כי שכח לשלם. הנאשם אמר כי אין לו כסף וביקש מבאסם כי יסע אחריו אל ביתו ושם ישלם לו. באסם הסכים ונסע אחרי הנאשם לביתו, עד שהגיעו לרחוב האחות יהודית.

כאשר עצר הנאשם, החל ויכוח בינו ובין באסם והנאשם סרב לשלם את מחיר כיסוי ההגה. חלף זאת, הנאשם נגש למכונית שחנתה במקום ואשר היו בה מספר אנשים. הנאשם ואותם אנשים נגשו אל מכוניתו של באסם, חבטו באגרופיהם על המכונית, קיללו את באסם והכו אותו בסטירות ובאגרופים דרך חלון מכוניתו.

באסם התקשר לאחיו מוחמד ג'ודה (להלן: **מוחמד**) שהיה במכון השטיפה וביקש שיבוא לעזור לו ומוחמד הגיע למקום. כאשר הגיע מוחמד למקום, תקפו אותו הנאשם יחד עם כ-15 אנשים אשר היו במקום ובהם אחיו, אמנון סעידוב. אחד התוקפים היה חמוש בסכין ודקר את מוחמד בגבו. כמה מהתוקפים שיסו בבאסם ובמוחמד כלבי תקיפה אשר נשכו אותם. הנאשם עצמו החזיק בידו חפץ כלשהו.

כתוצאה מהתקיפה באסם ומוחמד נפצעו ונחבלו: באסם ננשך על ידי כלב בכף יד ימין ונגרמו לו פצעים בכף יד ימין, פריקה של כתף שמאל וחבלות בברך ימין. מוחמד ננשך על ידי כלבים בכל חלקי גופו ונגרמו לו קרע בעפעף עין ימין, שחייב תפירה, פצע דקירה בגב וחבלה בברך שמאל.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנה לחומרת מעשיו של הנאשם ולחבלות שנגרמו למתלוננים. עוד הפנה לעברו הפלילי של הנאשם, לכך שעבר את העבירות בעוד מאסר מותנה תלוי מעליו ולכך שלא קיבל אחריות למעשיו. לאור אלה ביקש לקבוע כי מתחם העונש ההולם הוא מאסר לתקופה שבין 30 חודשים ועד 48 חודשי מאסר, ולהשית על הנאשם מאסר מכביד, הכולל הפעלה של מאסר מותנה שלחובתו, וכן פיצוי למתלוננים.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שבתקופה שקדמה למעצרו, עבד הנאשם בצורה מסודרת (ולענין זה הציג תלושי שכר) ולכך שעל אחיו, אשר הורשע בסיוע לחלק מן העבירות, נגזר בהסדר טיעון עונש מוסכם של 12 חודשי מאסר. עוד טען, כי הנאשם קיבל אחריות למעשיו, שכן בעדותו בבית המשפט מסר שמותיהם של מעורבים אחרים שהיו בארוע. לאור כל אלה טען כי מתחם העונש ההולם הוא מאסר לתקופה שבין 12 חודשים ועד 24 חודשים וביקש שלא למצות עם הנאשם את הדין.

הנאשם ביקש לומר את המילה האחרונה. לדבריו הוא רוצה לתקן את מה שקרה ומצטער על האופן בו הדברים התגלגלו.

מתחם העונש ההולם

חומרת מעשיו של הנאשם זועקת: תחילתם בגניבת כיסוי ההגה, המשכם בהתחמקות מבאסם כאשר פנה אליו וביקש כי ישלם לו את מחיר הכיסוי, וסופם בתקיפה אכזרית של באסם ושל מוחמד אשר נחלץ לעזרתו, יחד עם כ- 15 מעורבים נוספים, אשר חלקם שיסו בבאסם ובמוחמד כלבי תקיפה ואחד מהם דקר את מוחמד בגבו בסכין. ואדגיש - כל חטאם של באסם ומוחמד היה כי באסם העז ופנה אל הנאשם וביקש ממנו כי ישלם את מחירו של כיסוי ההגה אותו גנב הנאשם, 100 ש"ח.

כתוצאה מהמעשים נגרמו לבאסם ולמוחמד פציעות וחבלות קשות, והשניים נזקקו לטיפול רפואי. באסם העיד, כי עודו סובל מסייטי לילה בשל נשיכות הכלבים (ר' ע' 15, ש' 7), וכאשר העיד התרשמתי בבירור כי זכר הארוע עודו מלווה אותו ומקשה עליו.

מדובר בהתנהגות אלימה, משולחת רסן ובריונית, אשר חברה שומרת חוק אינה יכולה להשלים עמה או לגלות כלפיה סובלנות או סלחנות ויש להשית עליה עונשים מכבידים, הן על מנת לבטא את חומרתה והן על מנת להרתיע מפני ביצועה.

ר' למשל לענין זה בע"פ 4173/07, מדינת ישראל נ' פלוני, שם נפסק:

"ולגופו של עניין. רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעברייני האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה."

ר' גם ע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל:

"בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסקי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשה בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בתי המשפט תפקיד חשוב ביותר, שעיקרו הוקעת התופעה וגזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנקוט בדרך האלימות."

וראה גם ע"פ 9630/09 זוהר נ' מדינת ישראל וכן ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן.

במקרה שלפני, מתקיימים מאפייני חומרה מיוחדים, ובהם ריבוי התוקפים - כ- 15 איש, השימוש בסכין ובעיקר, השימוש בכלבי תקיפה אשר נשכו את באסם ומוחמד ופצעו אותם.

לעניין ריבוי התוקפים אומר, כי לא בכדי קבע המחוקק בסעיף 382(א) לחוק העונשין, כי דינו של מי שעבר עבירת תקיפה בחבורה, הוא כפל העונש בגין העבירה. ביצוע בצוותא של עבירת אלימות הוא "מכפיל סיכון", שכן מעבר ליתרון המספרי של התוקפים על פני קרבנם, כל אחד מהמבצעים משלהב את חברו ומחזק את ידיו. ר' למשל ע"פ 3897/03, פלוני נ' מדינת ישראל:

ככלל, עבירות אלימות המבוצעות בצוותא על-ידי יותר מעבריין אחד יש בהן יסוד מחמיר הנובע מהאכזריות ומהעוצמה של שותפות למעשי אלימות. כך ביחס לעבירות חבלה ופגיעה בנסיבות מחמירות וכך גם בעבירות מין. כפי שאמרנו במקום אחר, "ביצוע עבירת אלימות בחבורה מגדיל את פערי הכוח שבין מבצעי העבירה לבין הקורבן ומגביר את החשש מפני עשיית שפטים בקורבן תוך סיכון רב לשלמות גופו ונפשו..." (ע"פ 4693/01 מדינת ישראל נ' בביזאיב [6], בעמ' 589).

גם השימוש בכלבי תקיפה מהווה נסיבה מחמירה רבת משקל. מעדותו של באסם לפני עלה, כי הכלבים הם שגרמו לעיקר הטרואמה המלווה אותו מאז הארוע. ר' למשל בהקשר זה ע"פ 152/15 עומר מסלמאני נ' מדינת ישראל:

"בענייננו, סבורני כי הגם שיש מקום להתחשב בנסיבותיהם האישיות והמשפחתיות של המערערים, ובראשן הפגיעה הצפויה במשפחותיהם כפועל יוצא ממאסרם, העונשים שגזר בית המשפט המחוזי משקפים מתן משקל יתר לשיקולים אלה, ומנגד, אי-מתן משקל הולם לשיקול הרתעת הרבים. לא אחת עמדנו בפסיקתנו על תפקידו של בית המשפט במלחמה באלימות אשר פשתה בחברתנו, בדמות הטלת עונשים משמעותיים ומרתיעים (ע"פ 5550/11 מדינת ישראל נ' נסאר [פורסם בנבו] (2011)).
כך, למשל, אמרנו:

"האלימות הגואה במקומותינו אינה גזירת-גורל ולא כורח המציאות. יש צורך לשנות את המאזן. במקום שאזרחים ישרים תמימי-דרך יָאָאוּ וְיָאָאוּ, יחששו לבטחונם, יהיו אלה העבריינים האלימים - בכוח ובפועל - שאימת הדין תיפול עליהם, והם ירתעו מפני שימוש בנשק קר וחם לשם חיסול חשבונות בעשיית דין עצמית. שינוי המאזן - הסבת יראת האנשים התמימים לאימת אנשי-המדון - צריך להעשות גם באכיפה ובענישה קשה" (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (2013)).

דברים אלה יפים אף לענייננו. לא בכדי נתן המחוקק דעתו לתופעת אחזקת כלבים מסוכנים. כלבים אלה, אשר הפיטבול נמנה עמם, מתאפיינים בכוח רב ובתוקפנות קיצונית, לעתים בלתי צפויה (דברי ההסבר להצעת חוק הסדרת הפיקוח על כלבים, בעמ' 382). כפי שציין המחוקק, "כלב מאולף לתקיפה כמוהו ככלי נשק מסוכן" (שם, בעמ' 388). את הבריונות המוצאת את ביטויה באיומים, לא כל

שכן בתקיפה בעזרת כלבים מסוכנים, יש לעקור מן השורש."

אני ער לכך שלא הנאשם הוא שהביא את הכלבים ולא הוא שהיה חמוש בסכין, אך כפי שפרטתי בהכרעת הדין, הוא אחראי גם למעשיהם של חבריו מכח אחריותו המשותפת. במיוחד דברים אמורים לאור העובדה שהנאשם הוא שהתחיל את הארוע, כאשר גנב את כיסוי ההגה והתעמת עם באסם, והוא שעירב את חבריו בתקיפתם של באסם ומוחמד.

בשולי הדברים אומר, כי מהכרעת הדין עולה, כי הנאשם גנב את כיסוי ההגה, ובתכוף לאחריו תקף את באסם ופצע אותו, על מנת למנוע את התנגדותו לגניבה, עובדות אשר יכולות לבסס גם יסודותיה של עבירת שוד, וחסד נעשה עם הנאשם בבחירת הוראת החיקוק והערכאה הדיונית.

בקביעת מתחם העונש אביא בחשבון את מכלול הנסיבות שפורטו למעלה, ובכלל זה את ריבוי התוקפים, השימוש בכלבי תקיפה וסכין והחבלות אשר נגרמו לשני המתלוננים. לאור אלה, מתחם העונש ההולם לטעמי הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין שנתיים ועד חמש שנים. ועם זאת, המאשימה ביקשה לקבוע מתחם של עד ארבע שנות מאסר, ועל כן לא אחמיר עם הנאשם מעבר לכך ואקבע כי הרף העליון של המתחם הוא ארבע שנות מאסר, וכן עונשים נלווים ובכלל זה פיצוי למתלוננים.

גזר דינו של אמנון

ב"כ שני הצדדים התייחסו לגזר דינו של אחי הנאשם, אמנון סעידוב, אשר הורשע בסיוע לפציעה ובמסגרת הסדר טיעון "סגור" נגזר עליו עונש של 12 חודשי מאסר. מעובדות כתב האישום שהוגש בעניינו של האח בת"פ 61995-07-17 עולה, כי הנאשם התקשר אליו כאשר החל העימות עם מוחמד וכך הגיע האח למקום, בחלקו השני של הארוע. כמו כן עולה, כי האח תקף את מוחמד יחד עם הנאשם ועם אחרים שהיו במקום.

לא ראיתי כי גזר דינו של אמנון יכול להשפיע על קביעת מתחם העונש, שכן מעובדות כתב האישום בו הורשע עולה, כי יוחסה לו השתתפות בתקיפה, ללא כל פירוט מה היה חלקו מעבר לכך. משכך, חומרת מעשיו של אמנון נופלת במידה ניכרת מאוד מזו של הנאשם, אשר החל את הארוע, היה הרוח החיה מאחוריו ומילא תפקיד מרכזי בתקיפתם של באסם ומוחמד.

מעבר לכך, בית המשפט חי בתוך עמו ומכיר את הדינמיקה שבמשא ומתן בין צדדים לצורך גיבוש הסדר טיעון. הסדר טיעון מבטא, בין היתר, את הסיכונים העומדים לפני שני הצדדים, ולא רק את רמת הענישה ההולמת. ר' בהקשר זה ע"פ 993/16, פלוני נ' מדינת ישראל.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1993, רווק. לחובתו מספר הרשעות קודמות:

בשנת 2011 הורשע בהפרת הוראה חוקית וסיוע לשוד ונדון לעשרה חודשי מאסר.

בשנת 2012 הורשע בבית המשפט לנוער בצבר עבירות של רכוש, אלימות, החזקת סכין, נהיגה ללא רשיון ועוד, בגין נדון לשנים עשר חודשי מאסר בפועל.

בשנת 2015 הורשע בעבירה של קבלת נכסים שהושגו בעוון ונדון לשבעה חודשי מאסר בפועל וחמישה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור כל עבירת רכוש. מאסר מותנה זה הוא בר הפעלה.

דין והכרעה

לחובת הנאשם זקפתי את הרשעותיו הקודמות, המעידות בו כי הרגיל עצמו לעבור עבירות ולפגוע בכבודם וברכושם של אחרים. העובדה שמאסרים אותם ריצה, ומאסר מותנה שהיה לחובתו לא מנעו מהנאשם לשוב ולעבור עבירות מלמדת על כשלון ההרתעה בעניינו, ועל הצורך לתת משקל ממשי לרכיב ההרתעה האישית בקביעת העונש בתוך המתחם.

עוד זקפתי לחובת הנאשם כי לא קיבל אחריות למעשיו אלא כפר בהם. אין חולק, כי זכותו של נאשם לעמוד על חפוטו ולנהל הוכחות, אך מנגד, נאשם שכפר לא יהנה מההקלה לה זכאי נאשם שהודה, קיבל אחריות וחסך זמן. עוד אומר בהקשר זה, כי גם מדברי הנאשם לפני בשלב הטיעונים לעונש לא התרשמתי כי הפנים את חומרת מעשיו או את הנזק שגרם לקרבנותיו.

לזכות הנאשם זקפתי את גילו ואת התקווה שישכיל בעתיד לתקן את דרכיו ולעלות על דרך טובה.

לאור אלה ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הבינוני-גבוה של מתחם העונש ההולם ולהפעיל באופן מצטבר את עונש המאסר המותנה שלחובתו. כמו כן אחייבו בפיצויים משמעותיים לבאסם ולמוחמד, על מנת להטיב את הנזק אשר גרם להם.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. ארבעים חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש מיום מעצרו של הנאשם, 7.3.17.
- ב. מפעיל מאסר מותנה של חמישה חודשים אשר הושת על הנאשם בת"פ 51593-12-14 ביום 22.1.15. עונש זה יופעל במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א', כך שסך הכל ירצה הנאשם ארבעים וחמישה חודשי מאסר.
- ג. תשעה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת אלימות שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. חמישה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת אלימות שהיא עוון, גניבה, החזקת סכין או אימים תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ה. קנס בסך 4,000 ש"ח או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם עד ליום 1.4.18.
- ו. פיצוי למתלונן באסם ג'ודה, עד תביעה מס' 3, בסך 20,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.1.18.
- ז. פיצוי למתלונן מוחמד ג'ודה, עד תביעה מס' 3, בסך 20,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.1.18.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ט' כסלו תשע"ח, 27 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.